

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0913.4.PIEL1.C.PPS	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE PSYCHIATRIC NURSING
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Grażyna Wiraszka
1.6. Kontakt	wiraszka@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne	psychologia, psychiatria-klinika

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	WYKŁAD (W) SYMULACJE (Sym) ZAJĘCIA PRAKTYCZNE (ZP)	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Wykład: zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK Symulacje – pracownia symulacji UJK Zajęcia praktyczne: zajęcia w terenie w placówkach sprawujących opiekę psychiatryczną	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną / zaliczenie / zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: wykład informacyjny, konwersatoryjny Symulacje: metoda symulacji medycznej, scenka sytuacyjna, studium przypadku, dyskusja Zajęcia praktyczne: studium przypadku, pokaz z instruktażem, obserwacja i próba pracy, dyskusja	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Wilczek-Rużyczka E. Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. PZWL, Warszawa 2019. 2. Wilczek-Rużyczka E. Komunikowanie z chorym psychicznie. PZWL, Warszawa 2019 3. Górna K. Jaracz K, Robakowski J. Pielęgniarstwo psychiatryczne. PZWL, Warszawa 2016.
	uzupełniająca	1. Wiraszka G. Pielęgniarstwo psychiatryczne – skrypt akademicki dla studentów studiów licencjackich na kierunku Pielęgniarstwo. UJK, CM, 2024 (Pdf, dostęp przez system WU) 2. Jarema M. Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2022. 3. Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego (1994 rok z późniejszymi zmianami)

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
Wykłady
C1. Przygotowanie do rozpoznawania, planowania i realizacji profesjonalnej opieki pielęgniarstwa wobec osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego
C2. Przygotowanie do nawiązania terapeutycznego kontaktu z chorym psychicznie i udziału w leczeniu chorego
C3. Kształtowanie postaw zawodowych i etycznych w pracy z chorym z zaburzeniami psychicznymi
Symulacje
C1. Nabycie praktycznych umiejętności w warunkach symulowanych z zakresu rozpoznawania, planowania i realizacji profesjonalnej opieki pielęgniarstwa wobec osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi
C2. Kształtowanie postaw zawodowych i etycznych w pracy z chorym z zaburzeniami psychicznymi
Zajęcia praktyczne
C1. Nabycie praktycznych umiejętności w warunkach naturalnych oddziału szpitalnego z zakresu rozpoznawania, planowania i realizacji profesjonalnej opieki pielęgniarstwa wobec osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi leczonych różnymi metodami kompleksowej terapii psychiatrycznej a także ich rodzin/opiekunów
C2. Kształtowanie postaw zawodowych i etycznych w pracy z chorym z zaburzeniami psychicznymi

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Organizacja systemu opieki psychiatrycznej w Polsce – formy opieki, prawne i etyczne regulacje ochrony zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej, prawa pacjenta.
2. Proces pielęgnowania w pielęgniarstwie psychiatrycznym jako metoda opieki zindywidualizowanej i holistycznej (metody gromadzenia danych o chorym z zaburzeniami psychicznymi, zasady i zakres oceny stanu chorego dla potrzeb pielęgnowania, podstawy formułowania diagnozy pielęgniarstwa w opiece psychiatrycznej)
3. Podstawy diagnozowania i planowania oraz zasady procesu pielęgnowania chorego z podstawowymi zespołami zaburzeń psychicznych (zespół omamowo-urojeniowy, zespół depresyjny i zachowania suicydalne, zespół maniackalny, zespół lękowy)
4. Znaczenie komunikowania terapeutycznego w pielęgnowaniu chorych z zespołami zaburzeń psychicznych
5. Postępowanie z chorym agresywnym, zasady stosowania przymusu bezpośredniego
6. Pielęgnowanie chorego z psychozą – zasady opieki w schizofrenii
7. Udział pielęgniarstwa w kompleksowej terapii i rehabilitacji chorych z zaburzeniami psychicznymi

Symulacje

1. Postępowanie wobec chorych agresywnych - zapobieganie eskalacji zachowań, raportowanie o sytuacji.
2. Zastosowanie form przymusu bezpośredniego w sytuacji zachowań agresywnych.
3. Planowanie i realizacja poradnictwa w zakresie samoopieki w sytuacji zaburzeń zdrowia psychicznego wobec pacjenta i jego rodziny/opiekuna.

Zajęcia praktyczne

1. Wprowadzenie do praktyki pielęgniarstwa psychiatrycznego - specyfika i organizacja pracy pielęgniarstwa psychiatrycznego, zasady zapewnienia bezpieczeństwa i przekazywania pacjenta zgodnie z procedurami, komunikowanie w zespole interdyscyplinarnym w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta, etyczne i prawne zasady opieki.
2. Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych z wykorzystaniem różnorodnych metod gromadzenia danych w tym skal i kwestionariuszy oraz planowanie, realizacja i ewaluacja opieki pielęgniarstwa wobec chorych z:
 - zespołem omamowo-urojeniowym.
 - zespołem depresyjnym i zachowaniami suicydalnymi.
 - zespołem maniackalnym i zachowaniami agresywnymi.
 - schizofrenią
 - uzależnieniami od substancji psychoaktywnych.
 - zespołami otępiennymi.
3. Stosowanie technik komunikowania terapeutycznego w praktyce pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz jej udział w leczeniu i rehabilitacji chorych z zaburzeniami psychicznymi. Rozpoznawanie i profilaktyka powikłań w przebiegu leczenia.
4. Planowanie i realizacja poradnictwa w zakresie samoopieki

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efe kt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY :		
W01	Rozumie zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie [.....] psychiatrycznym [...];	PIEL1P_B.W3
W02	Opisuje zasady organizacji opieki specjalistycznej [...], psychiatrycznej, [...];	PIEL1P_D.W7
W03	Charakteryzuje [...] zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach [...];	PIEL1P_D.W2
W04	Zna standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	PIEL1P_D.W8
W05	Rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	PIEL1P_D.W9
W06	Zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	PIEL1P_D.W10
W07	Wyjaśnia możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	PIEL1P_D.W29
W08	Opisuje zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	PIEL1P_D.W30
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI :		
U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	PIEL1P_D.U1
U02	Stosuje skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	PIEL1P_D.U2
U03	Dokonuje różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na	PIEL1P_D.U3

	tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i ocenia uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	
U04	Przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	PIEL1P_D.U4
U05	Przygotowuje i podaje pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	PIEL1P_D.U7
U06	Rozpoznaje powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	PIEL1P_D.U9
U07	Prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	PIEL1P_D.U11
U08	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące [...], chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	PIEL1P_D.U12
U09	Prowadzi rozmowę terapeutyczną;	PIEL1P_D.U15
U10	Stosuje metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	PIEL1P_D.U16
U11	Komunikuje się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	PIEL1P_D.U17
U12	Przekazuje pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjmuje pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazuje pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazuje informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	PIEL1P_D.U27
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatią w relacji z pacjentem i jego rodziną	PIEL1P_K.1
K02	Przestrzega praw pacjenta i zasad humanizmu	PIEL1P_K.2
K03	Samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	PIEL1P_K.3
K04	Jest świadoma ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	PIEL1P_K.4
K05	Zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	PIEL1P_K.5

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Kolokwium (końcowe – test)*			Inne: Zadania symulacyjne (scenariusz i debriefing)			Praca własna - sprawozdanie			Inne: Próba pracy			Inne								
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć						Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	S	ZP	W	S	ZP	W	S	ZP	W	S	ZP	W	C	...	W	C	...
W01	+																				
W02	+																				
W03	+																				
W04	+																				
W05	+																				
W06	+																				
W07	+				+																
W08	+																				
U01					+				+			+									
U02									+			+									
U03					+				+			+									
U04									+			+									
U05					+				+			+									
U06									+			+									

U07					+				+			+							
U08					+				+			+							
U09					+				+			+							
U10					+				+			+							
U11					+							+							
U12												+							
K01					+							+							
K02					+							+							
K03					+							+							
K04					+							+							
K05					+							+							

**niepotrzebne usunąć*

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Test - 61%-68%; Obecność – 100%
	3,5	Test - 69%-76%; Obecność - 100%;
	4	Test - 77%-84%; Obecność - 100%;
	4,5	Test - 85%-92%; Obecność - 100%;
	5	Test - 93%-100%; Obecność - 100%;
Symulacje (Sym)	Zaliczenie bez oceny	Obecność 100% Aktywny udział w zadaniu symulacyjnym: 1) Scenariusz – analizuje sytuację, realizuje swoją rolę, szuka rozwiązań, współpracuje i komunikuje się w zespole, odwołuje się do zasad etyki i praw pacjenta oraz zasad bezpieczeństwa 2) Debriefing - dokonuje krytycznej samooceny w zakresie wykonywanych czynności i zachowań, wyciąga wnioski, wskazuje dobre i złe strony podjętych działań, łączy wiedzę z praktyką
Zajęcia praktyczne (ZP)	3	Obecność -100% Próba pracy - Nie zawsze przestrzega zasad, czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania prostych czynności; nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem; nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową, kompetencje społeczne niskie, mała motywacja do działań Praca własna (sprawozdanie) - 61%-68%*
	3,5	Obecność -100% Próba pracy - Przestrzega zasad, czynności wykonuje w miarę poprawnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania; uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel; potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny z pacjentem; podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową, kompetencje społeczne średnie, średnio zaangażowany w czasie zajęć Praca własna (sprawozdanie)- 69%-76%*
	4	Obecność - 100% Próba pracy - Przestrzega zasad, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie, w tempie zwolnionym; zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel; czasami wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu; potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny z pacjentem; wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym, identyfikuje się z rolą zawodową, kompetencje społeczne i aktywność w czasie zajęć zadowalające Praca własna – (sprawozdanie z dyżuru) - 77%-84%*
	4,5	Obecność - 100% Próba pracy - Przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag; czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu; przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu; czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania działaniach; komunikuje się prawidłowo, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod; wykazuje starania zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową, kompetencje społeczne wysokie, student aktywny Praca własna (sprawozdanie z dyżuru) - 85%-92%*

5	Obecność - 100% Próba pracy - Przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag; czynności wykonuje pewnie, energicznie; uwzględnia sytuację pacjenta i aktualne możliwości do wykonania tych czynności; planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielne; komunikuje się spontanicznie, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy; potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową, kompetencje społeczne bardzo wysokie, bardzo zaangażowany w czasie zajęć Praca własna (sprawozdanie) - 93%-100%*
<i>*Kryteria oceny pracy własnej „Sprawozdanie z dyżuru w formie procesu pielęgnowania - studium przypadku” (0-60 pkt)</i> A. Gromadzenie informacji o stanie pacjenta dla potrzeb pielęgnowania (1) Zakres i wszechstronność zgromadzonych danych - dane ogólne dotyczące choroby i hospitalizacji, ocena stanu fizycznego, psychicznego i społecznego, aktualny plan leczenia, reakcje niepożądane na zastosowaną farmakoterapię, motywacja do leczenia, zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do samoopieki, sytuacja rodziny chorego (0-10 pkt); (2) Wykorzystanie metod gromadzenia danych – w tym badanie podmiotowe i przedmiotowe, skale i kwestionariusze, obserwacja (0-10 pkt) B. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej - Diagnoza całościowa, adekwatna do stanu i sytuacji pacjenta, uwzględnia problemy pielęgnacyjne aktualne i ryzyka, deficyt w zakresie samoopieki, sytuację rodziny chorego i hierarchizację problemów (0-10 pkt) C. Planowanie i realizacja opieki - Poprawność sformułowanych celów i planu opieki, dostosowanie interwencji do stanu pacjenta, jakość wdrożonych interwencji i ich efektywność (0-20 pkt) D. Ocena działań - Poprawność oceny, odniesienie jej do celów i stopnia ich osiągnięcia, zalecenia do dalszej opieki (0-10 pkt)	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	117	
Udział w wykładach*	25	
Inne (jakie?)*Symulacja medyczna	12	
Inne (jakie?)*Zajęcia praktyczne	80	
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	13	
Przygotowanie do kolokwium*	13	
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	130	
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	

**niepotrzebne usunąć*

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....